

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 44/2000 vp

Hallituksen esitys laiksi indeksiehdon käytöstä vuosia 2001 ja 2002 koskevissa työ- ja virkaehtosopimuksissa

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä joulukuuta 2000 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen (HE 196/2000 vp) laiksi indeksiehdon käytöstä vuosia 2001 ja 2002 koskevissa työ- ja virkaehtosopimuksissa.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa on ollut kuultavana - vanhempi hallitussihteeri Petri Syrjänen, valtiovarainministeriö.

Akava ry ja Keskuskauppakamari ovat antaneet asiasta kirjalliset lausunnot.

HALLITUKSEN ESITYS

Indeksiehdon tai muun siihen verrattavan sidonnaisuuden ottaminen sopimukseen on ollut pääsääntöisesti kielletty vuodesta 1968 alkaen. Nykyinen indeksiehtolaki on voimassa kuluvan vuoden loppuun. Indeksikieltoa on tarkoitus jatkaa siten, että uusi laki indeksiehdon käytön rajoittamisesta olisi voimassa vuoden 2003 loppuun.

Keskustason työmarkkinaosapuolten 12 päivänä joulukuuta 1997 tekemään tulopoliittiseen sopimukseen sisältyi indeksiehto, joka sallittiin lailla indeksiehdon käytöstä vuosia 1998 ja 1999 koskevissa työ- ja virkaehtosopimuksissa.

Keskustason työmarkkinaosapuolten 17 päivänä marraskuuta 2000 allekirjoittamaan neu-

vottelutulokseen koskien tulopoliittista sopimusta vuosille 2001—2002 sisältyy indeksiehto.

Hallitus ehdottaa säädettäväksi uusi määräaikainen laki indeksiehdon käytöstä työ- ja virkaehtosopimuksissa. Työ- ja virkaehtosopimukseen, jotka on uudistettu 17 päivänä marraskuuta 2000 allekirjoitetun neuvottelutuloksen ja sen mukaisesti solmittavan tulopoliittisen sopimuksen mukaisesti, saataisiin ottaa mainitun sopimuksen mukainen indeksiehto. Muutoin indeksiehdon ottaminen työ- ja virkaehtosopimukseen olisi edelleen kiellettyä.

Käsiteltävänä olevaan lakiehdotukseen sisältyvät myös indeksikiellon noudattamisen tarkastusta ja valvontaa koskevat säännökset.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valiokunta toteaa, että Akava ry ei ole allekirjoittanut neuvottelutulosta eikä keskusjärjestönä hyväksy tulopoliittista sopimusta. Edellä lausuttu perustuu valiokunnan saaman selvityksen mukaan neuvotteluissa mukana olleiden tahojen käsitykseen sopimuksen sisällöstä.

Valtiovarainvaliokunta yhtyen Akava ry:n esittämään näkemykseen toteaa 2 §:n perustelujen osalta, että mahdollisuus indeksiehdon ottamiseen sopimukseen on Akavan jäsenjärjestöjen lisäksi YTN ry:llä ja Akava JS ry:llä, vaikka

nämä eivät ole Akavan jäsenjärjestöjä. Valtiovarainministeriö on ilmoittanut yhtyvänsä tähän näkemykseen ja todennut, että hallituksen esityksen tällä kohdalla tarkoitetaan kaikkia niitä työ- ja virkaehtosopimuksia, jotka ovat mahdollisesti syntyvän tulopoliittisen sopimuksen mukaisia. Valtiovarainvaliokunta yhtyy omalta osaltaan edellä lausuttuun.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Maria Kaisa Aula /kesk	Matti Saarinen /sd
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Anni Sinnemäki /vihr
jäs.	Pirjo-Riitta Antvuori /kok	Sakari Smeds /skl
	Timo Ihamäki /kok	Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
	Seppo Kääriäinen /kesk	Kari Uotila /vas
	Reijo Laitinen /sd	Jukka Vihriälä /kesk
	Markku Laukkanen /kesk	Jorma Vokkolainen /vas
	Hanna Markkula-Kivisilta /kok	vjäs. Liisa Hyssälä /kesk
	(osittain)	Juha Karpio /kok
	Tuija Nurmi /kok	Riitta Korhonen /kok
	Virpa Puisto /sd	Hannes Manninen /kesk (osittain)
	Ola Rosendahl /r	Pauli Saapunki /kesk.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Arvo J. Kämppi.